

Spirituál kvintet hlavní cenu II. celostátního folk a country festivalu v Lucerně a na III. festivalu byli vyhlášeni nejlepší folkovou skupinou roku 1971, Jiří Tichota osobností roku ve folkové oblasti a jejich Pastýřka nejlepší folkovou interpretací v oblasti folkových skupin.

To už repertárový záběr skupiny sahal od spirituálů a pracovních písní přes bělošský folk až k současné špičce pop music (repertoár Elvise Presleyho, Simona a Garfunkela aj.), původním českým písničkám a v neposlední řadě ke skladbám z renesanční Prahy.

26. října tohoto roku se dostalo Sprituál kvintetu dalšího významného ocenění — za gramofonová alba „Šlapej dál“ a „Every Time I Have The Spirit“ mu byl udělen „Zlatý štit“ vydavatelství Českého hudebního fondu Panton.

V rámci oslav 70. výročí Velké říjnové socialistické revoluce a 65. výročí vzniku SSSR

Zasloužilá umělkyně RSFSR a laureátka všeruské, všesvazové a mezinárodní soutěže

ŽANNA BIČEVSKÁ

SPIRITUÁL KVINTET

Umělecký vedoucí PhDr. Jiří Tichota

Kulturní dům Trhové Sviny

Čtvrtek 26. listopadu 1987 v 19 hodin

Vstupné 25 Kčs, pro členy KPH sleva

OSVĚTOVÁ BESEDA V TRHOVÝCH SVINECH
ve spolupráci s Kruhem přátel hudby při LŠU v Trhových Svinech

uvádí

v rámci oslav 70. výročí Velké říjnové socialistické revoluce
a 65. výročí vzniku SSSR

Zasloužilá umělkyně RSFSR a laureátka všeruské, všesvazové
a mezinárodní soutěže

ŽANNA BIČEVSKÁ
a
SPIRITUÁL KVINTET

Umělecký vedoucí PhDr. Jiří Tichota

Kulturní dům Trhové Sviny

Čtvrtek 26. listopadu 1987 v 19 hodin

Vstupné 25 Kčs, pro členy KPH sleva

Odjezdy autobusů:

Nové Hrady - autobusové nádraží v 18,15 hodin, Horní Stropnice - náměstí v 18.30 hodin, Ledenice - autobusové nádraží v 18.30 hodin, Borovany - autobusové nádraží v 18.40 hodin, České Budějovice LŠU, Otakarova ulice v 18 hodin, Jihočeské muzeum v 18,05 hodin, Kaplice v 18 hodin přes Velešín.

Jět 2-291721-87

Zasloužilá umělkyně RSFSR
laureátka všeruské, všesvazové a mezinárodní soutěže

ŽANNA BIČEVSKÁ

Estrádní osobností-80 byla nazvána na hudebním festivalu v Poznani interpretka a sběratelka ruských lidových písní Žanna Bičevská.

Absolvovala hudební školu v kytarové třídě a pak studovala na Státním učilišti cirkusového a estrádního umění. Dále se zdokonalovala ve hře na kytaru a začala se zabývat zpěvem u známé zpěvačky Irmy Jaunzenové. Dlouhé hodiny strávila s vynikající interpretkou ruských lidových písní Lydíí Ruslanovovou, která začínající zpěvačku mnohem naučila a vštípila jí vřelý vztah k ruským lidovým písním. Bičevská pečlivě zachovává mnohé z písní Ruslanovové ve svém repertoáru, avšak zpívá je po svém, bez podobování.

První ruskou lidovou písní v repertoáru Žanny se stala starobylá obřadní píseň „Matička“. Tuto píseň „daroval“ Žanně, tehdy ještě studentce, básník a skladatel Bulat Okudžava. Napověděl budoucí zpěvačce její žánr a poradil jí, aby hledala písně tam, kde se narodila a kde jsou po staletí uchovávané — mezi lidem. Od té doby Žanna hledá nové písně: jako členka folklórních expedic zapsala v nejrůznějších koutech země více než 200 písní, poslouchá staré hudební záznamy, studuje folklórní sborníky. A každá píseň v přednesu této umělkyně zní nově, odhaluje své kouzlo. Koncert Bičevské je putováním po různých končinách Ruska.

Zpěvačka pracuje na svém repertoáru přísně a citlivě. Uplynou celé měsíce nebo dokonce léta, než píseň objevená Bičevskou-badatelkou nabyde nových barev a nově procítěna s novým smyslem doplní repertoár Bičevské-zpěvačky. Nehodlá interpretovat vícehlasé písně, písně při hrách, ale dává přednost hudebním baladám, vyprávěním s výrazným dramatickým námětem, se silnými charaktery a jasně vyjádřeným tématem. „Chci si ponechat právo být propagátorkou, popularizátorkou ruského hudebního folklóru“.

V jejím repertoáru jsou nejen ruské lidové písně, ale i „městské“ romance minulého století, písně skladatelů B. Okudžavy, D. Suchareva, J. Bačurina, americké protestní písně a francouzské balady 17. — 18. století.

Na začátku 70. let Bičevská poprvé nahrává v rozhlase. V roce 1973 získala první cenu na V. všeruské soutěži estrádních umělců. Dva roky nato jí vyšlo první album dlouhohrajících desek s 12 písněmi a v roce 1980 druhé.

V roce 1974 na V. všesvazové soutěži estrádních umělců zpěvačka získala titul laureátky.

Vystoupení Žanny Bičevské jsou diváky nadšeně přijímána nejen v Sovětském svazu, ale i v zahraničí. Spolu se svým manželem a doprovodem Valentinem Zujevem hostovala v 30 zemích světa.

SPIRITUÁL KVINTET

Někdy v roce 1958 přinesl Jiří Tichota do Vysokoškolského uměleckého souboru, kam chodil už tři roky, standardní desky, které v Praze natočili během svého karlínského vystupování v Gershwinově opeře „Porgy a Bess“ členové černošské Everyman Opery. Proto se na dlouhý čas staly osudem Tichotových kamarádů — od roku 1960 už Spirituál kvintetu — spirituály. K tomu později přibyl veškerý americký folklór, černošský i bělošský. Tak jsme díky Spirituál kvintetu poznávali americkou lidovou píseň, v její původní, nekomerční podobě. Sláva této éry byla slávou studentskou a nadšeneckou, s malými a nevýraznými průniky na různé, narychlo točené gramofonové desky, slávou spíš mluvenou než dokumentačně zachytitelnou — ale pamětníci na ni nezapomenou a budoucí historikové také ne.

Z dnešního Spirituálu byl v onom historickém jen Jiří Tichota, dále Růžena Helebrantová, Miroslav Keller, Miroslav Kastelovič a Ivo Mach. Uvnitř VUSu tenkrát existoval i jakýsi „antikvartet“ (Spirituál byl totiž původně kvartet), o jehož existenci se veřejně nevědělo. Jména Ortinský, Vančura, Marhoul se měle proslavit teprve později.

V lednu 1964 přijel do Prahy idol skupiny, americký písničkář a uznávaný vůdce celého folkového hnutí Peter Seeger. Se skupinou si zazpíval, popovídal — a taky řekl, že by měla zpívat česky a české písničky. Zhruba od té doby dostával Spirituál postupně novou tvář. Pro Spirituál jsou úpravy z odposlechu netypické, začíná se originálními notovými zápisy. Tichota při aranžmá vokálů vychází většinou z reálného čtyřhlasu, v některých případech se objevuje pětí — a šestihlas. V souladu s vokálním projevem se mění také složka instrumentální, která staví na kombinaci dvou (resp. jedné) šestistrunných a dvanáctistrunné kytar, doplněných kontrabasem a v rychlých rytmických skladbách oživených tamburínou, u renesančních písniček se objevuje zobcová flétna. Typický sound Spirituál kvintetu tvoří také nedefinovatelný podíl prožitku samotných zpěváků, to, co vdechuje spirituálům i ostatním písničkářům charakteristické napětí a „duši“, to, co se nedá naučit.

V roce 1970 se Spirituál po delší odluce znovu vynořil na pražských pódii. „Nový“ Spirituál kvintet — vlastně sextet — totiž vedle Jiřího Tichoty a Jana Thorovského vyrukoval se starými „vusáky“ Oldřichem Ortinským a Dušanem Vančurou, ale přesto s mnohem svěžejším, zrnitějším a bezprostřednějším vícehlasem, o sólovém zpěvu ani nemluvě. K posílám z někdejšího „antikvarteta“ pak přibýly i dva výjimečné hlasy z jiných skupin — alt Jarky Hadrabové a baryton Karla Zicha.

Spirituál kvintet si zachoval svou muzikantskou přesnost a kultivovanost a přitom unikl smutnému osudu stát se živým muzeem folkového hnutí. Jako by se zrodila nová skupina. Po úspěších v nadmíru nekonvenčních prostředích různých trampských a folkových přehlídek a festivalů získal